

Milí přátelé, bratři a sestry,

příběh Noemi a Rút může být blízký každému, kdo v životě zakusil bolestné ztráty. Může být ale také nadějí tomu, kdo bojuje s nepřízní těžkých okolností.

Četli jsme, že **v době kdy byl v Izraeli hlad, odešli Elímelek se svou ženou Noemi a se svými syny z Betléma na Moábské pole.** Sotva ale unikli hladu, postihne tuto rodinu tragédie. **Elímelek náhle umírá** a Noemi v té cizí zemi zůstane se svými syny sama. Její synové pro ní zůstali v té chvíli jedinou nadějí a smyslem života. Pro dokreslení příběhu si ale potřebujeme, bratři a sestry, říct, že tehdy neexistoval žádný sociální systém, žádný vdovský důchod, žádné sociální dávky. A žena v tehdejší době stěžejí mohla vydělávat nějaké peníze. Jedinou nadějí pro ní tedy zůstali synové, kteří dorůstali v muže a kteří dle tehdejších zvyků a pravidel byli povinni se o svou matku postarat. Z příběhu se ale nedovídáme, jestli Noemi byla ráda, když **se její synové oženili s Moábkami**, tedy s ženami, které uctívali jiné bohy, než Hospodina. Kdo ale miluje své děti, musí respektovat jejich rozhodnutí a nechat je žít jejich život po svém. Dále se dovídáme, že **na Moábských polích pobývali Noemi, její synové a jejich ženy takto společně deset let.** Po deseti letech ale Noemi postihla další velká rána. Oba její synové, její poslední radost, také **zemřeli a tak ta žena zůstala sama, bez dětí i bez muže.** Přežít své vlastní děti je jedna z nejtěžších bolestí vůbec. Kdo to nezažil, nemůže to pochopit.

Na jednu ženu v našem příběhu toho bylo už příliš. Sama a opuštěná v cizí zemi a na krku navíc snachy, se kterými se ani nemohla modlit k Hospodinu. Má ještě vůbec cenu žít? Vždycky má, bratři a sestry, cenu žít. Vždy má cenu začít znovu. Něco změnit. Změna a dobrá změna přináší život. Před týdnem jsme se vrátili z dovolené a dodnes mi zní slova jedné cukrářky a květinářky zároveň. **„Mám pocit, že změna je jediná konstanta života.“** Ta žena měla důvod k takovému prohlášení. Jednak se narodila s handicapem, po 24 letech ji opustil manžel. Začala podnikat, pronajala si prostory na náměstí v Noví Bystřici a vybuodovala cukrárnu s květinovou síní dohromady. Geniální nápad, který nese ovoce a sama sobě tím dělá velkou radost. Jenže po dvou letech jí majitel řekl, že bude dům prodávat za 25 milionů. Tak aby zase začínala znovu. Co mě ale nadchlo, že byla neobyčejně silná a pozitivní. S novým odhodláním, přestože jí život hází klacky pod nohy.

Noemi z našeho příběhu také udělala změnu. Ve svém zármutku zaslechla slova naděje. **Uslyšela totiž na Moábských polích, že Hospodin se opět přiklonil ke svému lidu a dal mu chléb.** Rozhodla se tedy vrátit domů ke svému lidu. K Božímu lidu. K lidu, který uctívá Hospodina. **Odešla tedy se svými snachami z místa, kde přebývala.** Možná je pro nás překvapující, že její snachy šly s ní. Jak dále ale příběh naznačuje, Noemi měla své snachy zřejmě opravdu ráda a ony si jí oblíbily. To je jistě něco neobvyklého ve vztahu snachy s tchýní. **Když se ale vracely do judské země, vyběhla cestou Noemi obě své snachy: „Jděte, vraťte se každá do domu své matky. Necht' vám Hospodin prokáže milosrdenství, jako jste je vy prokazovaly zemřelým i mně. Kéž vám Hospodin dá, abyste každá našla odpočínutí v domě svého muže.“** A políbila je. Noemi si na cestě domů ke svému lidu a ke svému Bohu uvědomuje na základě vlastní zkušenosti, že pro její snachy bude její domov cizí zemí a že by tam byly zřejmě nešťastné. A když **jim žehná ve jménu Hospodina, obě se rozpláčou** a odmítají od Noemi odejít. Noemi své naléhání ale ještě zesílí. **Jaké štěstí byste u mne našly? Syny už žádné nemám a i kdybych se dnes vdala a dnes porodila další syny, čekaly byste, snad až dorostou, abyste si je mohly vzít?** Své snachy se snaží dále odradit slovy, že pro ně je Noemin **údel příliš trpký a že na ní dolehla ruka Hospodinova.** A proč by ony měly s ní zůstat, když se jí lepší směla na paty. Zde v tom příběhu dochází na lámání chleba. **Tu se rozplakaly ještě hlasitěji. Orpa políbila svou tchyni na rozloučenou, avšak Rút se k ní přimkla.** Rút se Noemi ještě jednou pokusí odradit: **„Hle, tvá švagrová se vrací ke svému lidu a ke svým bohům. Vrať se také, následuj svou švagrovou!“** Na tomto místě můžeme vidět, jak mnohem účinnější je misijní činnost skutkem, než slovem. Noemi posílá Rút do její země k jejím bohům, avšak Noemino osobní svědectví skutků lásky, její mírný a láskyplný charakter, má velký vliv na to, že Rút Noemi odpoví jedním z nejkrásnějších vyznání, které v Bibli máme: **„Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt.“** Rút slibuje Noemi přátelský vztah důvěry a věrnosti, a přijímá Hospodina za Boha svého života.

Shrňme si nyní, bratři a sestry, že v příběhu došlo k několika klíčovým událostem, které ovlivnily věci příští. Nejprve Noemi po odchodu z Hospodinem zaslíbené země a po odloučení ze společenství Božího lidu postihují smutné události. Uprostřed cizí země zůstává téměř osamělá. Ovšem rozhodnutí vrátit se do Judska

ke svému národu a do společenství Božího lidu způsobí v jejím životě novou naději. Zásadní obrat z jejího žalu a z její hořkosti, i když k zacelení ran a jizev na duši je potřeba ještě nějaký čas. Důležité v této chvíli bylo z toho všeho ale vykročit pryč a **vrátit se k Hospodinu**. Ovšem vrátit se do společenství Božího lidu, ke svému národu, ještě neznamená, že se člověk vrátil k Bohu srdcem a ve víře, která uzdravuje. **Když přišly Noemi s Rút do Betléma, shluklo se kolem nich celé město. Ženy se ptaly: „Je toto Noemi?“ Odvětila jim: „Nenazývejte mě Noemi (to je Rozkošná). Nazývejte mě Mara (to je Trpká) , neboť Všemohoucí mi připravil velmi trpký úděl . Odcházela jsem s plnou náručí , ale Hospodin mě přivádí zpět s prázdnou. Jak byste mě mohli nazývat Noemi, když je Hospodin proti mně a když mi Všemohoucí určil zlý úděl?“** Čím, milí přátelé, srdce přetéká, to ústa mluví. Tak to je. Tady vidíme, že srdce Noemi bylo plné bolesti a hořkosti. A možná i zloby a výčitek vůči Hospodinu. Ono se není samozřejmě co divit, potom všem, co prožila. Na druhou stranu zůstávat v takovém stavu, vracet se stále do minulosti, to spíše člověka užírá až k smrti. Noemi ale tím, že vlastně změnila prostředí a vrátila se do společenství svého lidu, tak přeci jen začíná vidět nové věci a novou naději. A spatří ji poměrně záhy. My jsme, bratři a sestry, nečetli celý příběh, 2. a 3. kapitolu knihy Rút, četli jsme až ten krásný happyend. Tak tedy jen stručně. Když se **Noemi s Rút vrátila do Judska, probíhaly zrovna žně**. A zejména chudé ženy v té době mohly chodit za ženci a nasbírat si klasy, které zbyly na poli. Rút se chtěla přičinit a tak řekla Noemi, že by ráda takto na některém poli sbírala. Noemi jí řekla, ať jde, že třeba u někoho dojde přízně. Dále můžeme v nadcházejícím sledu událostí vidět neviditelné jemné Boží vedení. Není náhoda, že Rút, ačkoliv to tam neznala, se dostala na pole **příbuzného z manželovy strany, významného muže z Elímelekovy čeledi. Ten se jmenoval Bóaz**. Jeho mladá Rút zaujala a choval se k ní hezky. Dopřál jí na jeho polích sbírat klasy i víc, než bylo obvyklé. Rút se Bóaze s údivem zeptala, jak to že jí tak dopřává. Bóaz jí odpověděl: **„Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce a matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala. Nechť ti Hospodin odplatí za tvůj skutek. Ať tě bohatě odmění Hospodin, Bůh Izraele, pod jehož křídla ses přišla ukrýt!“** Když pak k večeru Rút donesla k Noemi bohatý výdělek a když se dozvěděla, u koho sbírala, začala se v ní probouzet víra, že Hospodin na ní nezapomněl. Ostatně její následující radostné vyznání je dalším nádherným vyznáním víry: **„Požehnán buď od Hospodina, který neodňal své milosrdenství od živých ani od mrtvých.“** Tohle vyznání myslím, bratři a sestry, je vyznáním z Ducha svatého. Vyznáním pravdy. Ano, Hospodin neodní má své milosrdenství ani od těch, kteří zemřou, zvláště od těch, kteří v Boha doufají. I my přece, milí přátelé, doufáme v Boha, který skrze Ježíše Krista nám dává život věčný. A s tím jistě doufáme, že se v Božím království se svými blízkými jednou šťastně a napořád setkáme. To bude pak radosti.

K veliké radosti ale také spěje Noemin životní příběh. Noemi si uvědomí, že Bóaz je jejich blízký příbuzný. A tu se rozpomíná i na slova Božího zákona. Ten totiž pamatuje na vdovy tzv. švagrovským zákonem. Podle tohoto zákona by si svobodný bratr zesnulého měl vzít svou švagrovou a takto se jí zastat. A proto Noemi prohlásí: **„Ten muž je náš blízký příbuzný, patří k našim zastáncům.“** Rút pak poradí, aby se ho stále držela a po žních přišla za ním i v noci. Rút se držela rad své tchyně a v určitém důvěrném okamžiku požádá Bóaze, aby se jí zastal. Aby si jí vzal. Bóaz by to učinil rád, ale byl tu ještě jeden muž, který měl přednostní právo. Bóaz tedy za ním šel a pobídl ho, aby koupil pole po manželovi od Noemi. Zároveň mu ale řekl, že pokud pole koupí, musí podle zákona si Rút vzít. On to však odmítl. A tak cesta byla volná. Bóaz se Rút zastal. A stal se tak i zastáncem Noemi. **I vzal si Bóaz Rút a stala se jeho ženou. Vešel k ní a Hospodin jí dopřál, že otěhotněla a porodila syna. Tu řekly ženy Noemi: „Požehnán buď Hospodin, který tě odedneška nenechává bez zastánce, jehož jméno se bude ozývat v Izraeli. On ti vrátí smysl života, bude o tebe ve stáří pečovat. Vždyť jej porodila tvá snacha, která tě tolik miluje. Ta je pro tebe lepší než sedm synů.“** Noemi vzala dítě, položila si je na klín a stala se mu chůvou. Sousedky mu daly jméno. Řekly: **„Noemi se narodil syn“, a pojmenovaly jej Obéd (to je Ctitel [Hospodinův]) . To je otec Jišaje, otce Davidova.**

Milí přátelé, příběh Noemi a Rút nám může být v mnohém poučením. Za prvé, není dobré odcházet ze společenství Božího lidu. Na druhou stranu má příběh i misijní rozměr. Moábka Rút díky Noemi přijme Hospodina za svého Boha. Další z klíčových událostí je, že Rút zůstává se svou tchýní. Noemi si to v té chvíli možná ani neuvědomovala, ale Hospodin jí vlastně Rút dal, aby nebyla sama. Važme si každý z nás, když procházíme něčím těžkým, každého, kdo je s námi, kdo nás podpírá a utěšuje. Takový člověk je darem od Hospodina. Sami tak buďme oporou těm, kteří to potřebují. Další poučení, vykročení a návrat k Bohu a Božímu lidu začne otevírat Noemi oči a naplňovat její srdce nadějí. Když i my začneme důvěřovat Hospodinu a jednat podle Božího slova, pak nás Pán přivede k dobrým věcem a začne nás uzdravovat ze všelijakých zranění. On je totiž našim zastáncem. V Pánu Ježíši se nás přece zastal. A přijmeme-li ho za svého Zastánce, pak to ve svých životech jistě budeme pociťovat. On nám dá radost, nový život a nový smysl. Amen

Píseň 195 modlitba **Slovo poslání:** Lukáš 18, 1-8

Požehnání: Milost a zastání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista zůstávej se všemi námi. Amen píseň 406